

FIȘĂ SINTETICĂ - CONSULTARE INTERDISCIPLINARĂ

Platforme civice

Metodologia propusă pentru actualizarea Strategiei Culturale a Municipiului București include o serie de consultări cu operatori și profesioniști din ecosistemul cultural și din domenii conexe. La fiecare consultare au fost invitați aproximativ 30 de reprezentanți relevanți pentru tema sau sectorul vizat. Fișele care au rezultat din consultări sunt publicate după integrarea contribuțiilor suplimentare primite de la participanți.

Consultarea a avut loc la data de 8 septembrie 2026, la ARCUB - Arte și Evenimente Urbane și discuția a fost co-moderată de Sabina Baci (expert executiv și asistent cercetare pentru Strategie) și Ionuț Sibian (director executiv Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile).

Au participat:

1. Diana Filimon (Forum Apulum)
2. Cosmin Pojoranu (Funky Citizens)
3. Ilinca Prisăcariu (Accept)
4. Silvia Boeriu (Centrul de Resurse pentru Participare Publică – CeRe)
5. Vlad Viski (MozaiQ)
6. Vasile-Alin Sevestrean (ASF-UB – Asociația Studențească a Fizicienilor)
7. Gelu Duminică (Agenția Împreună)
8. Ela Bălan (Asociația pentru Relații Comunitare – ARC)
9. Ioan Borșan (Fundația Amfiteatru)
10. Cristina Foarfa (Tech & Tonic)
11. Cristina Văileanu (Fundația Comunitară București)
12. Alexandru Ionuț Diamandi (ASF-UB – Asociația Studențească a Fizicienilor)

Au fost invitați:

1. Alexandru Borșan (Fundația Amfiteatru / Cișmigiu Civic)
2. Alina Kasprovschi (Fundația Comunitară București)

3. Andreea Rusu (FILIA)
4. ARAS - Asociația Română Anti-SIDA
5. Asociația Națională a Nevăzătorilor
6. Carmen Lica (Step by Step)
7. Cristina Biciilă (Ateliere Fără Frontiere)
8. Dinu Drog (Asociația Încotroceani)
9. Fundația Friends For Friends (Cantor Alexandra)
10. Gabriela Alexandrescu (Organizația Salvați Copiii)
11. Grupul Civic Icoanei-Ioanid
12. Grupul Civic Kiseleff (Marinela Rață)
13. Grupul Favorit
14. Iarina Taban (Ajungem Mari)
15. Ionuț Jugureanu (Fundația Parada)
16. Irina Schvab (Floreasca Civică)
17. Marian Ursan (Carousel)
18. Mihai Leoveanu / Alexandru Matei (AMAIIS)
19. Otilia Nuțu (Expert Forum)
20. Părinți de Cireșari
21. Tiberiu Czink (Grupul pentru Dialog Social)
22. Tudor Chira (Străzi pentru Oameni)

Consultarea a urmărit identificarea principalelor puncte de intersecție dintre cultură și inițiative civice, precum și a unor direcții de intervenție și mecanisme prin care această relație poate fi consolidată la nivelul Bucureștiului.

CONCLUZII

I. TEME PRINCIPALE ABORDATE

1. Cultura ca infrastructură pentru participare civică și viață comunitară
2. Spațiile comunitare și descentralizarea culturală
3. Identitate urbană, apartenență și asumarea spațiului public
4. Relația dintre administrație, societate civilă și instituțiile culturale

[5. Diversitate, incluziune și rolul culturii într-un oraș multicultural](#)

[6. Tinerii și necesitatea unor forme reale de participare culturală](#)

[7. Cercetarea, datele și parteneriatele cu universitățile](#)

[8. Finanțarea culturală și necesitatea predictibilității](#)

[9. Parteneriatele public–privat și diversificarea resurselor](#)

[10. Accesibilizarea instituțiilor și infrastructurii culturale](#)

II. BLOCAJE PRINCIPALE IDENTIFICATE

[1. Lipsa unor mecanisme sistemice de colaborare](#)

[2. Lipsa datelor și a mecanismelor de monitorizare](#)

[3. Lipsa spațiilor comunitare și a infrastructurii culturale de proximitate](#)

[4. Finanțarea impredictibilă și mecanismele administrative greoaie](#)

[5. Deprofesionalizarea administrației și slaba înțelegere a conținutului cultural](#)

[6. Participarea limitată a cetățenilor la proiectele culturale](#)

[7. Accesibilitatea redusă și mecanismele insuficiente de incluziune](#)

[8. Fragmentarea sectorului și lipsa unor forme de coordonare și lobby](#)

III. SOLUȚII ȘI DIRECȚII DE INTERVENȚIE PRIORITARE

[1. Dezvoltarea unei rețele de centre comunitare și spații de întâlnire](#)

[2. Parteneriate strategice cu universități și instituții de cercetare](#)

[3. Dezvoltarea unor mecanisme de finanțare predictibile și multianuale](#)

[4. Crearea unor mecanisme permanente de dialog și colaborare](#)

[5. Implicarea reală a comunităților și a tinerilor în dezvoltarea proiectelor](#)

[6. Consolidarea capacității administrației culturale](#)

[7. Dezvoltarea parteneriatelor cu sectorul privat](#)

[8. Integrarea principiilor de incluziune, diversitate și toleranță în strategie](#)

[9. Creșterea accesibilității infrastructurii culturale](#)

IV. RECOMANDĂRI PENTRU STRATEGIA CULTURALĂ 2027-2036

[1. Asumarea unei direcții culturale bazate pe democrație, incluziune și diversitate](#)

[2. Cultura ca instrument de coeziune comunitară și dezvoltare urbană](#)

[3. Dezvoltarea unei infrastructuri culturale de proximitate](#)

[4. Instituirea unor mecanisme de finanțare coerente și predictibile](#)

[5. Dezvoltarea unui sistem permanent de cercetare, date, monitorizare și evaluare](#)

[6. Crearea unei platforme de colaborare pentru actorii civici și culturali](#)

[7. Consolidarea parteneriatelor public–privat–societate civilă](#)

[8. Dezvoltarea unei administrații culturale profesioniste și orientate spre conținut](#)

[9. Crearea condițiilor pentru o cultură liberă, accesibilă și relevantă pentru toate categoriile de public](#)

CONCLUZII

Consultarea a evidențiat rolul esențial al societății civile în dezvoltarea culturală a Bucureștiului și necesitatea unor parteneriate strategice, recurente între administrație, instituții culturale și organizații civice.

Printre principalele direcții identificate se numără dezvoltarea unor spații comunitare în cartiere, finanțarea predictibilă a inițiativelor locale, parteneriatele cu universități și instituții de cercetare, precum și consolidarea participării comunităților și a tinerilor la viața culturală a orașului.

În ansamblu, discuția a evidențiat nevoia unui cadru mai coerent, predictibil și colaborativ, care să permită dezvoltarea pe termen lung a inițiativelor culturale și civice și consolidarea relației dintre cultură, comunitate și oraș.

I. TEME PRINCIPALE ABORDATE

1. Cultura ca infrastructură pentru participare civică și viață comunitară

Discuția a evidențiat numeroase situații în care organizațiile civice și grupurile informale dezvoltă activități cu o importantă componentă culturală și comunitară, în special la nivel de cartiere.

Au fost menționate exemple precum grupul „Părinți de Cireșari”, care organizează festivaluri de cartier, închideri temporare de străzi, activități pentru copii, acțiuni legate de poluare, schimburi de haine și evenimente comunitare. Aceste inițiative apar ca răspuns la nevoile comunităților și utilizează resurse mobilizate de acestea.

A fost subliniată diferența dintre cultura instituțională, percepută uneori ca fiind îndepărtată de viața cotidiană, și formele de cultură comunitară, care pornesc de la oameni, de la locul în care aceștia trăiesc și de la relațiile dintre membrii comunității.

2. Spațiile comunitare și descentralizarea culturală

Crearea unor spații de întâlnire accesibile, descentralizate și recurente în cartiere a reprezentat una dintre cele mai frecvente teme.

Au fost discutate bibliotecile publice, inclusiv filiale ale Bibliotecii Metropolitane București, ca exemple de spații care pot găzdui întâlniri și inițiative comunitare.

Au fost amintite și experiențe anterioare de descentralizare culturală și de activare a cartierelor, inclusiv proiecte dezvoltate în colaborare cu ARCUB - Arte și Evenimente Urbane în care cultura era conectată cu spațiul local și cu comunitățile.

3. Identitate urbană, apartenență și asumarea spațiului public

Un punct important al discuției a fost întrebarea „Ce înseamnă Bucureștiul?” și, implicit, ce poate reprezenta cultura pentru identitatea orașului.

A fost subliniată necesitatea unei implicări mai active a locuitorilor în viața și transformarea orașului, dincolo de rolul de simpli consumatori ai spațiului urban.

Proiecte precum *Străzi Deschise* sau *Spotlight* au fost discutate în raport cu obiectivul de a reda orașul cetățenilor, dar s-a atras atenția asupra diferenței dintre simpla aducere a unui proiect într-un cartier și implicarea reală a comunității în conceperea și asumarea acestuia.

4. Relația dintre administrație, societate civilă și instituțiile culturale

Participanții au considerat că relația dintre administrație și societatea civilă trebuie să evolueze de la colaborări punctuale către mecanisme stabile de parteneriat.

A fost discutat modelul în care spații ale Primăriei să poată fi administrate de ONG-uri, ca centre comunitare. Este important însă ca aceste spații să fie funcționale, și nu clădiri ce au nevoie de investiții semnificative de reabilitare sau renovare.

În acest context, a fost subliniată necesitatea unei administrații capabile să înțeleagă și să susțină conținutul cultural, inclusiv rolul curatoriatului.

5. Diversitate, incluziune și rolul culturii într-un oraș multicultural

Discuția a evidențiat necesitatea unei abordări care să reflecte diversitatea comunităților și identităților din București, inclusiv a celor din zone periferice și a comunităților de migranți. Cultura poate contribui la consolidarea apartenenței la oraș și la crearea unor contexte de întâlnire, dialog și reducere a polarizării.

6. Tinerii și necesitatea unor forme reale de participare culturală

Unul dintre principalele argumente formulate a fost că multe proiecte sunt concepute „pentru tineri, nu de tineri”.

Exemplul *West Side Flower Fest* a fost discutat ca proiect bine realizat, dar care nu reușește neapărat să atragă publicul tânăr. În contrast, „Cinema Europa” a fost prezentat ca un model de implicare a tinerilor, inclusiv prin promovare adaptată publicului și prin acordarea unei forme reale de putere și participare.

S-a subliniat că publicul tânăr nu este omogen și că este necesară cercetarea diferitelor categorii de tineri și a preferințelor lor culturale.

7. Cercetarea, datele și parteneriatele cu universitățile

Lipsa unor date solide și actualizate a fost identificată drept una dintre problemele majore ale politicilor culturale.

S-a propus dezvoltarea unor parteneriate strategice cu Universitatea din București, SNSPA - Școala Națională de Studii Politice și Administrative și alte centre universitare și de cercetare din București, inclusiv pentru colectarea datelor, monitorizare și evaluare.

8. Finanțarea culturală și necesitatea predictibilității

Finanțarea a fost una dintre temele recurente ale consultării. Participanții au evidențiat caracterul impredictibil al apelurilor și presiunea administrativă asociată proiectelor pe termen scurt.

A fost subliniată necesitatea unor apeluri de finanțare recurente și predictibile, astfel încât organizațiile să poată planifica pe mai mulți ani, precum și necesitatea dezvoltării finanțărilor multianuale.

9. Parteneriatele public-privat și diversificarea resurselor

Participanții au considerat că dezvoltarea culturală a Bucureștiului nu poate depinde exclusiv de resursele publice.

A fost propusă implicarea mai activă a companiilor și a sectorului de business într-un dialog strategic cu administrația, astfel încât finanțările private să poată fi orientate către direcțiile asumate prin strategie.

10. Accesibilizarea instituțiilor și infrastructurii culturale

A fost semnalată lipsa accesibilizării reale a numeroase instituții și spații culturale din București, inclusiv teatre și clădiri culturale.

Problema nu se limitează la accesul fizic, ci trebuie privită ca parte a unei abordări mai largi privind accesul diferitelor categorii de public la cultură.

II. BLOCAJE PRINCIPALE IDENTIFICATE

1. Lipsa unor mecanisme sistemice de colaborare

Colaborările dintre instituții culturale, administrație, universități și societatea civilă sunt adesea dependente de inițiativa individuală a unor persoane și nu sunt susținute de mecanisme instituționale permanente.

2. Lipsa datelor și a mecanismelor de monitorizare

Absența datelor solide limitează capacitatea administrației de a identifica nevoile reale ale publicurilor și de a evalua impactul proiectelor.

3. Lipsa spațiilor comunitare și a infrastructurii culturale de proximitate

Multe comunități nu dispun de spații accesibile în care oamenii să se poată întâlni și în care să poată fi dezvoltate activități culturale și civice.

4. Finanțarea impredictibilă și mecanismele administrative greoaie

Finanțările pe termen scurt, perioadele limitate de implementare, birocrăția și lipsa predictibilității reduc capacitatea organizațiilor de a construi proiecte cu impact pe termen lung.

A fost menționată și complexitatea procedurilor de finanțare ARCUB - Arte și Evenimente Urbane în raport cu dimensiunea finanțărilor disponibile.

5. Deprofesionalizarea administrației și slaba înțelegere a conținutului cultural

Un blocaj important identificat a fost dificultatea administrației de a înțelege rolul conținutului, al curatoriatului și al expertizei culturale.

S-a atras atenția asupra tendinței de a considera că orice activitate este automat o activitate culturală relevantă, fără o evaluare suficientă a conținutului și a impactului acesteia.

6. Participarea limitată a cetățenilor la proiectele culturale

O parte dintre proiectele publice ajung în cartiere fără ca locuitorii să fie implicați efectiv în conceperea lor. Este necesară încurajarea trecerii de la publicul-consumator la publicul-participant și co-creator.

7. Accesibilitatea redusă și mecanismele insuficiente de incluziune

Au fost semnalate atât probleme de accesibilizare a spațiilor culturale, cât și dificultăți în reprezentarea diversității publicurilor și comunităților în programele culturale.

8. Fragmentarea sectorului și lipsa unor forme de coordonare și lobby

Actorii civici și culturali dezvoltă numeroase inițiative, însă acestea rămân adesea izolate și nu există suficientă comunicare între ele.

A fost identificată necesitatea unei platforme prin care ONG-urile, asociațiile studențești, grupurile informale și persoanele implicate să poată comunica, colabora și urmări direcțiile comune de acțiune.

III. SOLUȚII ȘI DIRECȚII DE INTERVENȚIE PRIORITARE

1. Dezvoltarea unei rețele de centre comunitare și spații de întâlnire

Crearea unor centre comunitare și a unor spații de întâlnire accesibile, descentralizate și recurente în cartiere, care să poată găzdui atât activități culturale, cât și civice.

Acestea ar putea funcționa ca infrastructură pentru dezvoltarea comunităților și pentru apropierea dintre administrație, cultură și comunitățile orașului.

În orașe precum Varșovia, Helsinki sau Oslo, aceste roluri sunt îndeplinite de bibliotecile municipale care funcționează și ca spații de organizare a vieții civice.

2. Parteneriate strategice cu universități și instituții de cercetare

Dezvoltarea unor parteneriate pe termen lung cu universitățile și centrele de cercetare din București pentru:

- producerea și actualizarea datelor;
- cercetarea publicurilor;
- monitorizarea și evaluarea politicilor culturale;
- formarea profesioniștilor din administrație;
- dezvoltarea unor mecanisme permanente de cercetare.

3. Dezvoltarea unor mecanisme de finanțare predictibile și multianuale

Crearea unor apeluri de finanțare recurente, cu valori și calendare cât mai predictibile, precum și dezvoltarea finanțării multianuale. Un asemenea sistem ar permite organizațiilor să își planifice activitatea pe termen lung și să investească mai mult în conținut și impact, în loc să își adapteze permanent proiectele la constrângerile administrative ale finanțării.

4. Crearea unor mecanisme permanente de dialog și colaborare

Dezvoltarea unei platforme sau a unui mecanism dinamic și permanent prin care actorii culturali și civici să poată comunica, identifica oportunități de colaborare și urmări obiective comune.

Platforma ar putea include ONG-uri, asociații studențești, grupuri informale și alți actori relevanți.

5. Implicarea reală a comunităților și a tinerilor în dezvoltarea proiectelor

Proiectele culturale trebuie să fie dezvoltate împreună cu publicurile cărora li se adresează.

În cazul tinerilor, această abordare presupune nu doar proiecte dedicate lor, ci și participarea lor la conceperea și dezvoltarea acestora. A fost punctat și faptul că nu există o platformă clară în care tinerii care doresc să facă voluntariat în proiecte culturale să se poată înregistra și să se alăture inițiativelor din oraș.

6. Consolidarea capacității administrației culturale

Este necesară creșterea competențelor administrației în domenii precum curatoriatul, producția culturală, diversitatea și incluziunea, participarea publică și evaluarea impactului.

Parteneriatele cu universitățile pot contribui inclusiv la formarea viitorilor angajați ai administrației.

7. Dezvoltarea parteneriatelor cu sectorul privat

Administrația poate avea un rol de mediere și orientare strategică în relația cu mediul privat.

A fost subliniată necesitatea unui dialog la nivel înalt între administrația municipală și reprezentanții mediului de business.

8. Integrarea principiilor de incluziune, diversitate și toleranță în strategie

Direcțiile privind democrația, orientarea europeană, incluziunea, toleranța și caracterul multicultural al orașului ar trebui să fie integrate în viziunea și valorile strategiei și să se reflecte în programele și mecanismele de finanțare dezvoltate ulterior.

9. Creșterea accesibilității infrastructurii culturale

Este necesară o evaluare a accesibilității instituțiilor și spațiilor culturale și dezvoltarea unor măsuri concrete pentru accesul persoanelor cu dizabilități și al altor categorii de public care întâmpină bariere de acces.

IV. RECOMANDĂRI PENTRU STRATEGIA CULTURALĂ 2027-2036

1. Asumarea unei direcții culturale bazate pe democrație, incluziune și diversitate

Strategia ar trebui să formuleze explicit valorile care definesc direcția culturală a Bucureștiului și să asigure continuitatea acestora dincolo de schimbările administrative și politice.

2. Cultura ca instrument de coeziune comunitară și dezvoltare urbană

Strategia ar trebui să recunoască rolul culturii în construirea comunităților, în consolidarea sentimentului de apartenență și în reducerea polarizării. Și că proiectele culturale de proximitate contribuie la transformarea relației dintre cetățeni și oraș.

3. Dezvoltarea unei infrastructuri culturale de proximitate

Crearea unei rețele de centre comunitare și utilizarea mai eficientă a infrastructurii existente – inclusiv biblioteci, școli, parcuri și spații ale instituțiilor publice de cultură – pot facilita nu numai accesul la cultură ci și participarea comunitară.

4. Instituirea unor mecanisme de finanțare coerente și predictibile

Implementarea direcțiilor asumate presupune instrumente de finanțare mai predictibile și adaptate nevoilor sectorului, inclusiv apeluri recurente și posibilitatea finanțării multianuale.

5. Dezvoltarea unui sistem permanent de cercetare, date, monitorizare și evaluare

Strategia ar trebui să prevadă mecanisme permanente de producere și actualizare a datelor privind publicurile, infrastructura, inițiativele culturale și impactul politicilor publice.

6. Crearea unei platforme de colaborare pentru actorii civici și culturali

O platformă permanentă poate facilita schimbul de informații, colaborarea între inițiative și urmărirea unor obiective comune, reducând fragmentarea actuală.

7. Consolidarea parteneriatelor public–privat–societate civilă

Strategia ar trebui să creeze un cadru în care administrația, organizațiile civice, instituțiile culturale și mediul privat să poată contribui complementar la dezvoltarea culturală a orașului.

8. Dezvoltarea unei administrații culturale profesioniste și orientate spre conținut

Strategia ar trebui să susțină profesionalizarea administrației și recunoașterea importanței expertizei culturale, a curatoriatului și a calității conținutului.

Administrația ar trebui să funcționeze ca administrator al resurselor publice și facilitator al expresiei culturale, nu doar ca gestionar al unor proceduri și indicatori de finanțare.

9. Crearea condițiilor pentru o cultură liberă, accesibilă și relevantă pentru toate categoriile de public

Strategia trebuie să urmărească atât accesul fizic și economic la cultură, cât și relevanța conținuturilor pentru diferite categorii de public.

În acest sens, cercetarea publicurilor, implicarea acestora în dezvoltarea proiectelor și protejarea libertății de expresie și a pluralismului cultural sunt condiții importante pentru dezvoltarea unui București creativ și incluziv.